

III Exposició gironina de bolets menjívols i verinosos

ALGUNES CONSIDERACIONS SOBRE LA IMPORTANCIA DE CONEIXER ELS BOLETS MENJÍVOLS I ELS VERINOSOS

Antecedents. — Des dels primers períodes de la Història es posseeixen dades que evidencien que l'home no ha pas negligit l'interès per el coneixement dels bolets, tan en el que fa referència a la distinció de classes des del punt de vista de morfologia, bellesa de colors, regularitat de creixement i creixença, com de llurs singularíssimes propietats d'ésser, segons quines, crudelment verinoses; o, altrament d'altres, que constitueixen una exquisida menja.

Entre els grecs, era cosa ben arrelada, el destinar els bolets a l'alimentació. El poble d'Atenes concedia el dret de ciutadania als naturals de l'estranger, en recompensa d'haver descobert aquests, una manera especial de preparar aitals vegetals abans de cuinar-los, fent així que esdevinguessin innocuus.

Gaietà, el pare de la Medicina, l'any 400 abans de la vinguda de J. C., es va queixar que el bolet de soca d'olivera, no era altra cosa que un excrement vegetal, que havia de refusar-se sempre per ésser un verí que danyava l'organisme de qui el menjava.

Durant la Roma dels Cèsars, és realment la micologia i la micologia, prenen considerable interès. Estudiem aquests rars productes de la Natura, amb vertader afany i s'aconsegueixen distingir les classes més verinoses, d'aquells altres que entren a formar els més suculents guisos que integren els menús de les més esplendoroses bacanelles a les que tanta afició mostraren els grecs i pretors de l'Imperi. Lleu a més, els admirables versos del gran poeta d'aquella època, Marcial, que així ens canten:

"Defugi fungis homines argentum et aurum lanamque togamque"

Macrine negabas Facile est mitere

Boletus lethi causa fuere tui Boletus autem mittere difficile est."

El bolet irremissiblement mortal, Amanita Phalloides, (conegut entre nosaltres amb els noms de Cugumella borda, Pampinella, Farina borda, Candela, etc.) s'assegura pels autors, fou el que emprà Agripina, mare de Neró, per a causar la mort de l'Emperador Claudi, el seu espòs, i així anticipar la pujada al tron, del seu fill. La tràgica mort, sota l'apariència d'un exquisit aliment, li valgué a l'enverinat, l'entrada a l'Olimp amb el nom de Divus Claudi i per això pogué exclamar el successor Neró, que els bolets eren el menjar dels Déus. El nom d'"Amanita Cessàrea", mot llatí, aplicat als ous de reig, significa de per sí, la importància que a Roma adquirí l'ús alimentici d'aital bolet, per quina obtenció era freqüent veure com eren venudes joies de gran valor i àdhuc els més luxosos vestits.

Durant l'edat mitjana i la modernitat històrica, gairebé podríem dir que resten estancats els coneixements científics que amb bolets es relacionen, ço que motivà a l'ensenyament, un general rzel sobre la seva bondat com a aliment. Un il·lustre Doctor de l'Església, Sant Francesc de Sales, en el Capítol 33 de la seva obra "Introducció a la vida devota" (any 1608), proscriu el consum dels bolets dient que els millors són causa de greus perills, aconsellant-ne el desús i arribant a establir la comparança que perjudicaven la salut del cos, de la mateixa manera que els balls i les diversions en general minen la salut de l'ànima.

Tenim d'arribar a les darreries del segle XVII, per a trobar els primers treballs de fonda investigació, que projecten llum en el que fins aleshores era tenebrosa foscor. El poder verinós d'algunes espècies, es comprova experimentalment. Són assenyalats

des les lesions produïdes i caracteritzats els símptomes en diversos animals, usats com a reactius vius, treballs en els quals s'hi distingeix notablement Charles de l'Escluse, nat a Arràs, Micheli, italià, i Schwaegchen, a Alemanya, els quals són per tal motiu els definidors de la Toxicologia dels bolets o Micotoxicologia.

En la cultura del poble, però, no arribava una tan útil recerca. Segueia el pes de la tradició, l'empirisme, la recomanació infal·lible o el consell lleuger i la confiança sense límits de les famoses receptes llançades per Apicius en la seva obra d'"Arts culinària", reproduïdes gairebé íntegres després d'uns segles, per Gerard, de París (any 1840).

La doctrina pseudo-científica d'aquest últim autor, consistia senzillament en l'afirmació que, sotmetent bolets verinosos a una prèvia maceració en aigua avinagrada durant dues hores i coquant-los després, durant cinc minuts, el poder tòxic restava anul·lat.

Aquest procediment, donat a conèixer per desgràcia com un Evangeli, representà una gran esopegada. Gerard no era pas una autoritat en la distinció botànica dels bolets i lamentablement, creié que eren "Amanitas phalloides" aquells amb què feia les seves experiències. El Consell d'Hygiene i Salubritat de França, encomanà a una comissió especial que fes els estudis pertinents per a deturar la popularització de tots els propugnats neutralitzadors del verí contingut en algunes classes de bolets.

D'aquesta manera comencen les modernes investigacions, essent veritablement mestrioses les de Rodais i els seus deixebles de l'Escola de Farmàcia de París, que estableixen d'una manera categòrica que, el tòxic de l'"Amanita phalloides", queda retinut en la trama del bolet i essent termoestable, no pot ésser destruït per l'ebullició, per molt continuada que aquesta sigui.

Fets viscuts. — En els països on la gent no són micòfegs, és a dir, que no són aficionats a emprar els bolets selvatges com a menja usual, ni en fan, per tant, com a conseqüència de la seva recollida dels llocs on abundantment es produeixen, base d'una activitat econòmica, no és freqüent veure que s'exerceixi sobre els ciutadans, cap influència capaç de fer virar una norma de conducta establerta, desfer errors populars i marcar noves trajectòries en terreny trepitjat abans per una conscient experimentació. Tal és el cas que, essent la resta d'Espanya, per les seves condicions geològiques, orografia, clima i flora, un dels territoris d'Europa d'una major abundor i varietat d'espècies de bolets menjívols, la gent mostra un vertader horror als bolets. Excepció feta de la vulgaríssima i insulsa seta de cardo, pot dir-se que la riquesa boletaire, no compta com a base d'alimentació, i, en conseqüència, es perd indignament una font de guanys importantíssima.

Fins s'ha donat el cas que en determinades poblacions de Terol, on la collita de bolets rovellons és quelcom sorprenent, comerciants de Barcelona que han anat allí a fer-hi compres importantíssimes i establir un regular transport en camions, s'han vist amb treballs per a fer-ne recollida. Viu reflexe d'això, n'és la nomenclatura vulgar de bolets, pobre en mots castellans.

Catalunya, àdhuc en l'aspecte que ens ocupa, ens mostra quelcom de fet diferencial en relació amb la resta d'Espanya. El nostre poble s'interessa extraordinàriament pels coneixements relatius als bolets. Els catalans, som micòfegs entusiastes, consumim una quantitat extraordinària d'aquests rudimentaris vegetals, no solament de rovellons, pinatells, rosinyols, ciurenys, ous de reig, etc., que són els més corrents en els mercats de venda, sinó de moltes altres menes que als pobles coneixen prou bé. Són moltes les dotzenes de classes de bolets que tenen nom català i moltíssimes sinonímies d'una comarca a l'altra. La nomenclatura catalana de bolets és realment rica, i a ben segur, tant o més notable que ho pot ésser-ho a França, Suïssa, Itàlia, Àustria, Alemanya, Anglaterra, països del món on més desenvolupats són els coneixements de la Micologia i on major consum de bolets es fa i més cura es pren per a prevenir les intoxicacions que d'ells es poden derivar.

Des del punt de mira de la riquesa del nostre país, té enorme importància la producció catalana de bolets. Les muntanyes de les comarques del Bergadà i Ripollès produeixen tal quantitat de rovellons primerencs, que en un sol dia Berga ha pogut tra-

metre'n al mercat de Barcelona, trenta mil quilos, i Ripoll poc se n'hi ha mancat. Hi ha nombrosos pobles i vil·les catalanes per als quals, la collita de bolets representa, per als menestrals i masovers, una picassada de pessetes tan considerable com ho pot ésser qualsevol important collita del mas o aparceria. Per això concebre, és suficient veure el que passa, per exemple, a Prades i altres poblacions tarragonines; assistir al mercat de bolets de Llinàs i Sant Celoni, on els compradors de Barcelona n'adquireixen cistells i més cistells procedents dels boscos estribers del Montseny; el mercat de Tòfones al poble de Centelles i altres de la plana de Vic; les places de les ciutats i vil·les del Vallès, Selva i Gironès, de Manresa, Solsona, Olot; les quantitats de ciurenys secs que són venuts per alguns pobles de l'Empordà, etc., etc. Barcelona, però, és tan gran la demanda que fa de bolets que esgotades les existències dels nostres boscos, n'ha d'importar de les zones de l'interior d'Espanya, havent de posar a contribució, els comerciants que a això es dediquen, un gran capital per a assegurar un ràpid transport i la conservació perfecta per a l'hygienic consum. Avui que amb tant de daler ens ocupem, els catalans, en refer la nostra economia, d'impulsar el màxim tots els recursos naturals perquè compleixin a bastament la funció social de creació de riquesa, a l'hora d'estructurar una Sanitat que sigui salvaguardadora de la salut del nostre poble, veiem si no és de transcendent abast fer tot quan estigui al nostre abast per a incorporar al nostre poble a la davantera d'aquest reeiximent cultural, sanitari i econòmic que ens ocupa. Cabria la possibilitat d'incrementar la collita de bolets, d'un major nombre d'espècies menjívols i, àdhuc, la manera de produir-les artificialment en totes les èpoques de l'any, estimulant aquests afanys a pagesos instruits o senzillament aficionats. Aconseguir-los, amb això, solucionar dos aspectes que són: reduir la gran importació de bolets de l'estranger, secs i enllaunats (champignons de París, tòfones, conserves al buit o en sal) i, per altra banda, s'abaixarien els preus de col·litació actual, que en les grans ciutats tenen aquests vegetals, i la gent humil, sempre mancada de recursos per a un fort i econòmic nodriment, podria adquirir bolets posats a la venda, prèvia rigorosa i científica inspecció bromatològica i botànica, a uns preus mòdics, perquè fóra el que fos, suposaria ingrés sanejat pels que es guanyen la vida recollint-los de les boscúries.

sols pot ésser menja de luxe, reservada a gent benestant.

En els pobles i en les vil·les la gent acostuma anar al bosc i collir-se els bolets, creant aquest esport, la fina intuïció o la memòria recordativa d'una vintena d'espècies saboroses i inofensives. A no ésser gent molt inexperta, rarament confonen les classes i no havent-hi a Catalunya, per sort, llevat dels boscos frondosos de roures i avets, abundància de l'"Amanita phalloides", el més que pot succeir és la confusió d'unes tres o quatre espècies, que si bé poden causar algun transtorn digestiu, bastant molest i greu a vegades, no poden ésser causa exclusiva de mort.

Respecte la condició alimentosa dels bolets, no ens caldrà citar moltes proves aïllades d'investigadors, ni els fets reals de molta gent del camp en regions on hi plasma la misèria.

Per desgràcia, la guerra mundial ens ha proporcionat dades ben reents i ben segures de com poden ésser consumides sense cap perill, més de dues-centes espècies de bolets carnosos, que són, ni més ni menys, aquelles que hagueren de servir per la preparació de conserves quant l'escassetat d'aliments d'altre origen. Les tropes manades pel general Von Lettow-Vorbeck, que hagueren d'abandonar precipitadament l'Est Africà, escapant de l'exèrcit aliat, tingueren de nodrir-se, durant molt de temps, quasi exclusivament de bolets que trobaven.

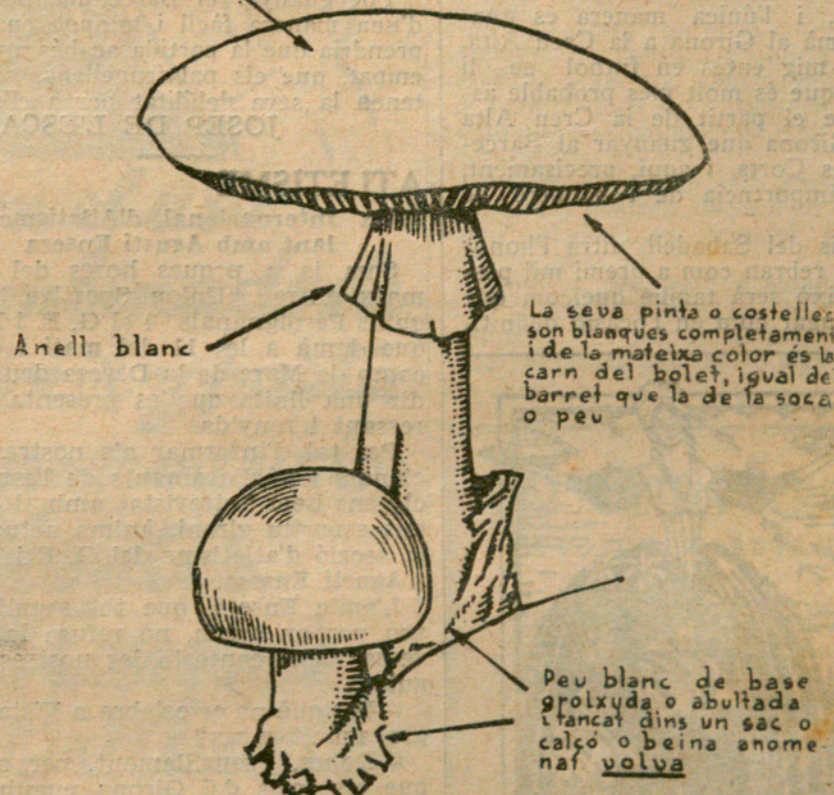
Dos autors, Schlossberger i Doppling, han donat els resultats de composició nodridora dels bolets coneguts entre nosaltres amb el nom Rubielos, Ciurenys, Cualbes i Rossinyols, comprovant-se que les matèries nitrogenades que contenen oscil·lant entre 3'5 a 7'25 per cent en pes dels exemplars dessecats a 100 graus de temperatura. La proporció és, doncs, superior a la d'altres vegetals molt freqüentment emprats en l'alimentació i qu'com inferior a les carns. Anàlitzades les cendres dels bolets hom hi troba una notable proporció de fòsfor en forma directament asimilable. A més de matèries grasses contenen també els bolets, sucres, sofre, sals de potassa i aromes, essent per aquesta darrera propietat, aliments molt gustosos.

Els països del Centre i Nord d'Europa, d'uns deu anys a aquesta part, han quadruplicat el nombre d'espècies de bolets posades a la venda en mercats públics. Sobresurten les ciutats de París, Viena, Saint-Etienne, Bèl·la, Zurich, Gènova, Dijon, Poitiers i Ginebra, en totes les quals no baixen de cent les espècies de bolets d'autoritzada venda per la seva con-

L'ÚNIC BOLET QUE MATA = AMANITE PHALLOÏDE

Cugumella, Pentinella ó Candela

El seu barret pot ésser blanc, groc, verd, gris, brú, bronzejat, llis, satinat, humit, de pell separable i recoberta qualques vegades d'unes plaques blanques

METZINÓS MORTAL - NO LA RECOLLIU !!

Els rovellons i pinatells frescos, bolets que amb exclusió de cap altra classe es consumeixen a Barcelona, oscil·len sempre entre una i tres pessetes els 400 grams. A aquest preu

dició de sabroses, nodridores i inofensives.

Resumint. — Aquesta noble creuada d'escatir el que de superstició i d'indigència de coneixements certs i

Plaza de Toros de Gerona
 DOMINGO 29 de Octubre. A las 3 y cuarto de la tarde.
EXTRAORDINARIA CORRIDA
6 Hermosos y bravos Novillos, 6
 en la que actuará el célebre caballista y regoneador
Don Antonio Marcet
 y los aplaudidos matadores
Martin BILBAO y Juan Pardo, PARRAO
 con sus correspondientes cuadrillas.
 Entrada 3 ptas. - Soldados 2 ptas. - Niños 1 pta.
 Detalles por carteles y programas.

TRUST JOYERO

presentará una espléndida colección de joyas de su fabricación y relojes de calidad en los días del 31 Octubre al 4 Noviembre.

En el escaparate del Telefunken, **ELECTRICIDAD Y SUMINISTROS**
Abeuradors núm. 5

de la Comissaria de Genralitat a Girona, a causa del període electoral.

Comuniquen de Ribes de Fresser que a La Corva va topat contra un arbre l'auto que conduïa el violinista de l'Orquestra Planas, de Barcelona, el qual va resultar contusionat d'alguna gravetat com també l'esportista, que juntament amb ell viatjava.

Per rentar sedes i teixits fins **LIBEL-LIBEL-LIBEL-LIBEL**
un producte de Sabons Barangé

Elly han tenido lugar los exámenes de tiro de los mozos (no cuotas) que se han rebajado cuatro meses del tiempo de servicio en filas y que aprueban la instrucción en la Escuela Militar que dirige en esta ciudad, hace años, don Joaquín Serrate. Los han aprobado el Sr. Teniente Coronel Jefe de la Caja de Recluta don Jesús Martínez y el capitán secretario de la misma don Angel Fernández Morejón. Todos los examinados han obtenido la calificación de aprobados, pero para gozar de los beneficios que se prometen, el examen definitivo han de cumplirlo en el Cuerpo a que se les designe, prueba que comprende además, de gimnasia, carreras, saltos, etc., etc. en esta Escuela han aprendido. Ayer, también, efectuaron los alumnos de la misma Escuela que han pasado cuota militar, una marcha de prueba que el reglamento determina para estos alumnos, saliendo de esta ciudad a las 14 horas, siguiendo el camino que conduce a Campdurá por Santulich, descendiendo desde este pueblo a la carretera de La Bisbal por la que regresaron hasta Puente Mayor, en donde tomaron la carretera general de Francia, llegando a esta plaza a las 17:30 horas sin novedad. Durante el itinerario hicieron prácticas de servicio de exploración, que no pudieron tener amplitud por el estado de los caminos.

Nota de l'Alcaldia:
L'Alcaldia d'aquesta ciutat renova advertiment del perillós que resulta d'alguna dels pous particulars. Un pou entranya sempre un perill perquè no hi ha possibilitat de que les aigües llurs siguin vigilades de manera continuada, tal com es fa en alguna potable i en les dels pous de fonts públiques.
L'Ajuntament continua amb la instal·lació de sempre, la campanya fa més de dos anys iniciada contra el títol. Pot dir-se que ja és un fet la desaparició total dels pous negres en els carrers on hi ha claveguera, i continua la clausura de pous les aigües dels quals són trobades impures.
L'Alcaldia demana la col·laboració de tots els gironins en aquesta campanya. Cal que tothom compregui que en l'ordre de tancament d'un pou no hi pot haver-hi mai el desig de molestar a ningú i si solament el desig de vetllar per la salut amenaçada dels que utilitzen l'aigua impura. I la millor manera de prestar aquesta col·laboració, que imposa l'es-

tima de la pròpia salut, és el no posar resistència a les ordres de tancament de pous i el no beure aigua que no sigui de la viva o de les fonts públiques.

UN NUMERO EXTRAORDINARI D'"EL DIA GRAFICO" DEDICAT A GIRONA

Hi col·laboraran les personalitats gironines més prestigioses
L'empresa editora del rotatiu barceloní "El Dia Gráfico" es troba preparant un número extraordinari que hom vol que aparegui el dia 3 de novembre, en les pàgines del qual, dedicades íntegrament a la mostra ciutat, seran recollits els diferents aspectes de la vida de Girona durant les Fires de Sant Narcís.

Dins de nombroses pàgines il·lustrades pel procediment modern del rotogravat, hom reproduirà els indrets pintorescos de Girona, les seves joies artístiques i les seves tradicions. Ultra això, es publicarà en aquest número d'"El Dia Gráfico" una extensa informació de la II Fira Comercial i una sèrie d'articles interessants, signats per les nostres personalitats més prestigioses.

Heus aci els noms dels autors d'aquests articles:

Joaquim Pla, Josep Garcia Alvarez, Carles Rahola, Laureà Dalmau, Miquel de Palol, Josep M. Dalmau, Artur Vinardell i Roig, Esteve Solés i Torrents, Joaquim Franquesa, Ferran Casadevall, Frederic Pérez Claras de Rich, Lluís Bota Vilà, Rafel Masó, Joan Torrent, Busquets i Blanch.

L'article editorial i els reportatges, que reflectiran l'aspecte popular de les nostres Fires, han estat encarregats per l'empresa editora d'"El Dia Gráfico" als redactors d'aquest rotatiu Gracian Sánchez-Boxa i Antoni Torramadé, el qual es troba aquests dies entre nosaltres per tal de gestionar l'aportació de les primeres firmes comercials i industrials de Girona.

LLETRES DE DOL

Ha mort a Zamora la distingida dama Na Assumpció Miguel Cadelo, esposa del nostre particular amic senyor Prudencí Rodríguez Chamorro, mare de l'advocat senyor Lluís R. Miguel, família molt relacionada en aquesta província per haver-hi residit molts anys i en la que el cap de família havia desempenyat càrrecs oficials, entre ells el de Comissari de Vigilància de la frontera, i, més tard, el de Governador civil durant l'últim període de la monarquia.

Envïem a tota la família de l'extinta el nostre sentit condol per tan irremparable pèrdua.

COMARCALS

SALT
Aquest matí, en la fàbrica Coma i Cros, del Veinat de Salt, quan els obrers entraven al treball, han estat insultades i maltractades per unes obreres afiliades al Sindicat Unió dels obrers que treballen en la mateixa fàbrica. Sabem que han estat ajudades pel director de la fàbrica, i creiem que aquest resoldrà l'assumpte com és degut.

PER TELÉFON

SERVEI DE L'AGÈNCIA FABRA I DELS NOSTRES CORRESPONSALS

MADRID

El conflicte del ram de la construcció. — Molta reserva. — Optimisme dels obrers

Madrid, 28. — La vaga del ram de la construcció segueix igual. La reunió celebrada anit entre patrons i obrers acabà a dos quarts de dues, mostrant-se uns i altres reservats. Només un patró va declarar que avui, a les tres de la tarda, tornaran a reunir-se i que si no sorgeix acord, ells es retiraran, deixant la qüestió a l'arbitri de les autoritats. Els obrers es mostren optimistes en el cobrament dels dies que no han treballat.

Els militars candidats a diputats a Corts

Madrid, 28. — El ministre de la Guerra ha disposat que els militars que siguin candidats a diputats a Corts que no actuïn en actes públics, però que podran fer la seva propaganda en tots els altres mitjans que permet la llei. Estudiants que canvien l'escola de local

Madrid, 28. — A Còrdova, els estudiants de l'Escola de Veterinària que des del dilluns que estan en vaga per haver-se aturat la construcció de la nova escola, s'han traslladat en varis camions al vell edifici hi han carregat tots els mobles i estres d'ensenyament que en aquella hi havia i els han portat al nou edifici de l'escola, que encara no està acabat, i deixaran instal·lades les classes.

L'actitud dels estudiants de Càdiç

Madrid, 28. — A Càdiç, els estudiants han visitat les redaccions per a justificar llur actitud de vaga per solidaritat amb els seus companys d'altres Universitats i Facultats.

Protesta contra els edils de Saragossa

Madrid, 28. — En la sessió de l'Ajuntament de Saragossa es presentaren més de 300 obrers afiliats a la C. N. T. protestant contra els edils. La força pública féu desatjar la sallada de sessions després d'un avalot més que regular.

Ordre públic a tot Espanya

Madrid, 28. — El ministre de la Governació ha rebut als periodistes i els ha donat compte de l'estat de l'ordre públic a tot Espanya, el qual és perfectament satisfactori. També els ha donat compte de la solució d'algunes vagues i des les que hi ha pendents. A tal efecte, els ha detallat diversos conflictes sense importància en diverses poblacions espanyoles. Després ha explicat algunes de les mesures que té dictades en relació a la propaganda electoral.

Consultori de Patologia Digestiva

Dr. F. Font Miralles

Ex-Metge de l'Hospital de La Santa Creu i Sant Pau de Barcelona

Malalties de l'Aparell Digestiu i Nutrició

RAIGS X

Hores de consulta:
Dimarts i dijous: de 3 a 6.
Dissabtes: de 10 a 11 i de 3 a 6.

CARRER EXIMENIS, 10, 2.ª, 2.ª (Ave Maria)

Es de lamentar l'obcecació dels elements del Sindicat Unió, que fa uns dies demostren haver reprès el seu matonisme, agredint a tothom que no sigui de la seva calanya. Per la nostra part, protectem energicament contra aquests actes propis de gent inculta, que sols es valen de l'imperi de la violència per a imposar les seves degenerades ideologies.

La comissió organitzadora dels treballs electoral del Centre Republicà, fa avinent a tots els socis que tinguin interès per saber si estan inscrits en les llistes electorals, que per aquest fi poden passar per dit Centre, on estan exposades dites llistes electorals.

Regna gran satisfacció entre els veïns d'aquesta població amb motiu de les Fires i Festes de Girona, puix que s'han assabentat de les moltes diversions que hi ha organitzades, entre elles el conegut "Circus Olímpique" els artistes del qual són molt coneguts d'aquesta població, tals com "Toni" i "Tuan", com també els germans Méndez i altres artistes de vàlua

El Corresponsal

Un rètol feixista a la Universitat de Barcelona

Barcelona, 28. — Ha aparegut a la façana de la Universitat un rètol que deia "Viva el Fascio". La policia ha procedit a esborrar-lo i fa gestions per a esbrinar quins són els autors de la col·locació de l'esmentat rètol.

A Barcelona s'augmentarà el preu del pa

Barcelona, 28. — A preguntes dels periodistes el Governador ha manifestat que havia rebut una circular del ministre de la Governació augmentant el preu de la farina i que, per tant, s'haurà d'augmentar el preu del pa, malgrat els esforços que ell ha fet perquè no es fes.

Dos oficis de vaga

Barcelona, 28. — En el Govern Civil s'han rebut dos oficis de vaga. Un del Sindicat de la Dependència Mercantil anunciant la vaga per a dintre vuit dies i un altre del Sindicat de Serveis Públics del Port de Barcelona, anunciant la vaga per a dintre quinze dies.

De l'asalt a la impremta Llausa

Barcelona, 28. — El jutge que instrueix el sumari amb motiu de l'asalt a l'impremta on s'edita "El Be Negre", ha estat rebent declaració a varis individus, entre ells a Josep M. de Segarra.

ESTRANGER

La reforma administrativa del Reich, hom creu que aviat serà portada a la pràctica

Berlin, 28. — La gran reforma administrativa del Reich que va ésser anunciada pel canceller Hitler en el darrer Congrés dels nacional socialistes a Nuremberg es creu que serà portada a la pràctica després de fetes les eleccions del 12 de novembre.

En aquella reforma, la nació alemanya tal qual existeix ara, queda suprimida, dividint-se Alemanya en 14 províncies.

Prússia perdrà els territoris de l'Est d'Elba, que passaran a ésser de Prússia Oriental. Baviera perdrà les seves fronteres naturals i Franconia serà una província alemanya.

Amb la nova divisió es tendeix a què desapareguin totalment els darrers vestigis dels antics Estats històrics per a fondre's en l'Imperi alemany.

Manifestacions del ministre de l'Aire, d'Anglaterra

Londres, 28. — En un banquet celebrat anit passada pels conservadors Lord Londonderry, ministre de l'Aire, digué que estava convençut que el desarmament quantitatiu era més fàcil que el desarmament qualitatiu. En reunir-se la Conferència del Desarmament es creia poder arribar a certa supressió d'algunes armes, però, malgrat les dificultats presentades, estima ord Londonderry que si s'arriba a un acord sobre una simple reducció, serà suficient per a ajornar tota guerra, i tal vegada fins podrà evitar-se.

Violents disturbis

Jerusalem, 28. — Se sap que en els disturbis ocorreguts a Jaffa, la multitud excitada va pretendre assaltar una caserna de gendarmeria. La policia es veié obligada a donar varies càrregues i en la impossibilitat de dissoldre els grups, alguns agents feren ús de les armes de foc, resultant un mort i varis ferits. La policia va ésser apunyallada pels manifestants.

Els àrabs també es declaren en vaga

Haifa (Palestina), 28. — Continua la vaga general declarada pels àrabs com a protesta contra la continua immigració de jueus. La policia es veié obligada a fer foc contra varis grups de manifestants que atacaven els automòbils que circulaven. Han resultat varis ferits.

Donada la tensió que existeix, les tropes es mostren disposades a intervenir ràpidament ocupant posicions estratègiques.

També a Nazareth i Safed, patrullen automòbils blindats de l'Exèrcit, disposats a reprimir qualsevol moviment agressiu dels musulmans contra els jueus.

J.M.ª BUTIÑA GUIMERA
MÉDICO CIRUJANO

MEDICINA GENERAL
ENFERMEDADES DEL APARATO DIGESTIVO

HORAS DE CONSULTA.
De 11 a 1 de la mañana
y de 4 a 6 de la tarde.

CONTRATOS POR IGUALAS

Calle de las Huertas, 18, 1.º 2.º
Tel. núm. 143
GIRONA

RESTAURANT ESTACIÓN M. Z. A. Especialidad en banquetes, lunchs, bodas y bautizos. — Precios reducidos.

Unión Levantina
S. A. DE SEGUROS
MUTUA GENERAL DE SEGUROS

Assegurances en general:

- Incendis
- Accidents Individuals, en la Indústria i l'Agricultura
- Pedregades
- Automòbils, Camions i altres vehicles
- Responsabilitat Civil
- Transports Marítims i Terrestres

Delegació:
Girona: Carrer Anselm Clavé, 28, pral. (Cantonada al carrer del Nord) - Telèfon 407

Con el uso combinado de elixir y pasta conservará los Dientes Blancos y Brillantes Pida siempre Odol

SUBSCRIPCIÓ

Girona: ciutat, 2 pts. mes; comarques, 6 pts. trimestre. — Resta d'Espanya, 12 pts. semestre. — Gibraltar, Portugal i Amèrica, 32 pts. any. — Països Unió Postal, 42 pts. any. — Altres països, 60 pts. any.

L'Autonomista

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ I TALLERS: PREMSA, 4 i 5. — TELÈFON 121
GIRONA

OBSERVACIONS:

Tota la correspondència es dirigeix al Director. — Dels escrits publicats en seran responsables els autors. No es tornen els originals. — Anuncis, reclams, remittits i esquelets preus segons tarifa.

COLISEU IMPERIAL (CINAES) GIRONA

Magnes programes durant les Fires i Festes d'aquest any

DILLUNS, DIMARTIS dies 30 i 31 d'octubre i DIMECRES dia 1 de novembre de 1933, tarda i nit

Presentació de la **segona jornada** de la grandiosa producció inspirada en la novel·la d'Alexandre Dumas, **parlada en espanyol**, interpretada notabilíssimament per els famosos artistes; **Edith Mera, Aime Simon Girard i Blanche Montel;**

MILADY

segona jornada de la més grandiosa de les produccions **LOS TRES MOSQUETEROS** amb els triomfs de la Justícia i el càstic dels culpables.

ESTRENA del famós vodevil francès

LA AGENCIA O-KAY

en quina interpretació prenent part **Margarita Moreno, Roger Dann i Monette Dinay.**

ESTRENA de les interessants,

CURIOSIDADES SONORAS

Notes, hores i preus de consuetud

La sala serà aromatitzada per la perfumaria del Dr. SAGRERA amb perfum **CLAVELL**

IMPORTANTÍSSIM: L'import del 5% a la Profecció a la Infància ja està incluit en els preus que **no han estat agmentats.**

vez más que el pueblo debe tener confianza en la actuación de los organismos creados por la República y no manifestarse en forma tumultuosa sin razón ni motivo justificativo.

Comunicar al Consejo local de Lloret de Mar que deben fijar un plazo prudencial para que el "Patronat Font Alemany" complete la documentación, pasado el cual, sin cumplir este requisito se ordenará el cierre inmediato de la Escuela.

Devolver al Excmo. Sr. Gobernador la petición del Consejo local de Espinelves debidamente informada, pues su autoridad es la que debe actuar en casos semejantes.

Somunicar al Excmo. Sr. Rector de la Universidad que se ha resuelto el conflicto de Riudarenas mediante una visita de los señores Font y Junquera a la citada villa.

El Consejo se entera:

De que el Excmo. Sr. Gobernador de acuerdo con los señores Font y Junquera ha dado las órdenes oportunas para solucionar el conflicto de Ventalló, señalando la responsabilidad de los individuos que lo provocaron, determinando el espacio que debe servir de patio escolar, reponiendo los árboles arrancados y reorganizando el Consejo local.

De varias comunicaciones de organización de las clases de adultos.

De modificaciones en la constitución de los Consejos locales de Las Planas, S. Vicente de Camós, Porqueras y Massanet de la Selva.

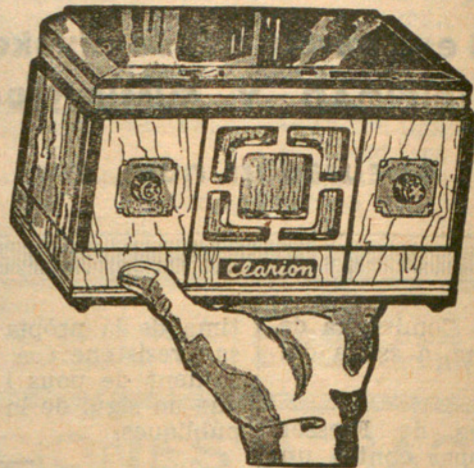
De modificaciones en los calendarios escolares de Sils y Palafrugell.

—POR AUSENTARME vendo comedor, dormitorio y piano alemán.—Últimos días.— Visibles, hoy, sábado y domingo.

Plaza de la República, 43, 1.ª

CLARION siempre a la vanguardia

EL RADIO IDEAL CONECTABLE A TODAS LAS CORRIENTES INCLUSIVE EN EL AUTOMOVIL

425 Pesetas

425 Pesetas

98 por 100 pureza de tono

El CLARION modelo U-550 no es un juguete ni una artimaña, pues apesar de su diminuto tamaño, ha sido diseñado para dar audiciones que puedan dar satisfacción a los exigentes. Va equipado con la más moderna serie de válvulas 6A7 y 6B7 con control automático de volumen, circuito superheterodino de extraordinario mérito, gran alcance y selectividad. Altavoz electrodinámico.

Agencia Oficial para la provincia:

LA INDUSTRIA ELECTRICA

Ciudadanos, 11 - GIRONA

ENSENYAMENT

CONSEJO PROVINCIAL DE PRIMERA ENSEÑANZA

Acuerdos adoptados en la sesión de 25 de octubre:

Remitir a la Sección Administrativa una relación de cursillistas que ejercen interinamente en Escuelas nacionales con separación de los que hayan renunciado a fin de regularizar su situación en nómina.

Efectuar los nombramientos de Directores interinos de Escuelas graduadas en cuanto la Sección remita los antecedentes oportunos.

Comunicar al Consejo local de San Feliu de Pallarols los antecedentes que pide respecto a tramitación de un expediente de construcción escolar.

Idem a D.ª Josefa Oliver que cuando la maestra a que alude haya terminado los cursillos le facilitará los datos que pide.

Idem al Consejo local de Figueras lo que previenen las últimas disposiciones sobre clases de adultos.

Admitir las renunciaciones de D.ª Marina Matuto y de D.ª Rosario Carreras y colocarlas en final de Lista.

Pasar a la Inspección unos votos de gracias concedidos por el Consejo local de Las Planas a maestros de aquella localidad y unas instancias de los maestros de Lloret de Mar, pidiendo autorización para dar clases complementarias.

Haber visto con sumo desagrado la actitud de algunos elementos de Cabanas ante la actuación perfectamente reglamentaria del Sr. Inspector de aquella zona y acceder a que el señor Tamarit continúe al frente de la Escuela por estar comprendido en las últimas disposiciones dictadas por la Superioridad a petición de este Consejo provincial, haciendo constar una

Exportación - Importación. Tránsito internacional.

Transportes & Navegación

Aduanas — Consignaciones — Fletamentos

Informes comerciales:

Todos los países.

Delegación en Gerona:

Calle Clavé, 28 pral.—Tel. 407

POSTRE IDEAL

XIQUETS DE VALS

Venda exclusiva:

Narcís Pérez Xifra
Rambla Llibertat
GIRONA

RESTAURANT ESTACIÓ M. Z. Especialidad en banquetes, lunches, tardes y bautizos. — Precios reducidos

magatzems "GERUNDA"

Progrès, 25

FIRES DE GIRONA

No deixi de visitar durant les Fires de Girona la nostra Exposició General de novetats

Grans existències en tots els articles de temporada.

Des de el dia 25 d'aquest mes fins el dia 5 de Novembre, obsequiarem als compradors amb **VALUOSOS OBSEQUIS**, els quals poden veure exposats en un dels nostres aparadors.

Comprant en aquests magatzems; obtindran:

Preus fora de tota competència.

Articles de qualitat.

Tracte directe.

Serietat en els preus i totes les demés aventatges que la nostra organització ens permet oferir als nostres clients.

BIBLIOTECA PRO... Any XXX... El Sabadell... la classificac... in... Res... COM... Jornada inter... el t... a favor... a la Cre... honors. El... més perillós... i aquest... de la parti... La derrota de... posa el sub... diumenge. E... i el c... el Granol... El títol, aque... vegada a... de la capi... a un o... guanyat i que... ésser el... en in'clar-se... nosaltres... nanga amb el... ens abrig... represent... dels títols i del... percutir en la... l'element c... dels nost... i deu ésser... nament a q... es clubs pot... es manifesta, i... emigra de... dels clubs o... but demostra... i no barre... tament es cre...